

φυα δένδρα, τὰ ὅποια εἰς τὰς δασώδεις ὄρεσειρᾶς αὐτῆς ὑψωσαν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν πρὸς τὸν οὐρανόν.

Διελθόντες δὲ τὸ τουρκο-βουλγαρικὸν χωρίον Κούρτ μαχαλλεσῆ (Λυκοχώρι) ἐφθάσαμεν εἰς τὸ φρούριον Τσεγκέ.

*Εἰς τὸν Τσεγκέ:
ἔχει χιλιετηρίδι
Ἰ. Σπαθαρή, κ. κ.
Θεσσαλονίκη 1936
174-176*

Τὸ φρούριον Τσεγκέ - Καλέ.

Κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῆς Ἱστορίας τῶν Γενοῦν (Γενοουσιῶν;) τὸ φρούριον τοῦτο ἐκτίσεν ὁ Γιάνκο, υἱὸς τοῦ Μαδιάν, ὅστις τοποθετήσας ἐπὶ τούτῳ φρούραρχον ἐν τῷ φρουρίῳ τούτῳ, κειμένῳ ἐπὶ τῆς ὑψίστης κορυφῆς τῆς δασώδους ὄρεσειρᾶς Τσεγκέ εἰσέπραττε δι' αὐτοῦ φόρον ἀπὸ τοῦ ἐκεῖθεν διαβαίνοντος ἐμπόρου καὶ ἐπέτροπεν εἰς αὐτοὺς ἐλευθέραν δίοδον.

Μετέπειτα κατὰ τὸ 814 (Ἑγείρης) κυριεύσας τοῦτο ὁ Μουσᾶ Τσελεπῆς κατηδάφισε τὸ φρούριον. Εἰς πλείστα μέρη καὶ νῦν εἰσέτι φαίνονται οἱ πύργοι καὶ τὰ τεῖχη αὐτοῦ ἐντὸς τῆς ὁδοῦ μετὰ δενδροστοιχίας, χρησιμοποιούμενα ὑπὸ τῶν κλεπτῶν καὶ ληστών ὡς ἐστία καὶ κρυφύγετα αὐτῶν.

Τὸ σπουδαιότερον ἐνταῦθα οἰκοδόμημα εἶναι τοῦτο: τὸ τεῖχος τοῦ φρουρίου τούτου, ὅπερ διῆκε πρὸς δυσμὰς μέχρι τῶν ὄρεσειρῶν Καζάν, Σίγκα, Τουρβά, Κορουδιάν, Γιελέ, συνεχίζοντι εἰπεῖν μέχρι τῶν ὄρεσειρῶν Ἀλατζᾶ-Χισάρ, ἀπεχουσῶν δέκα σταθμούς, μετὰ τάφρον περὶ αὐτό, εἶχε δὲ κτισθῆ ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Δόμπρουτζας διὰ «σοικιὰ» ἦτοι διὰ τὴν μὴ διέρχεται ἐντεῦθεν ἡ Ταταρικὴ φυλή.

Ποσάκις ἐξεπλάγημεν συναντήσαντες τοιαῦτα τεῖχη κατὰ τὴν διάβασιν ἡμῶν διὰ τῶν ὄρεσειρῶν τούτων.

Πρὸς ἀνατολὰς τοῦ φρουρίου Τσεγκέ τὸ τεῖχος τοῦτο διῆκε μέχρι τῶν ἐντὸς τῶν δασωδῶν ὄρεσειρῶν: Σουτζουλοῦ, Κοπάρ - Ἐρέν. Εἰς τὸν Εὔξεινον δὲ Πόντον ἀπέναντι τοῦ φρουρίου τῆς Βάρνας ἐνοῦται τὸ τεῖχος τοῦτο μετὰ τοῦ τεύχους, ὅπερ εἶναι ἐκτισμένον εἰς τὸ ἀκρωτήριον τοῦ Γαλατᾶ, δέκα μίλλια ἐντὸς τῆς θαλάσσης.

Μετὰ πάροδον χρόνου πολλοῦ τὸ μὲν στερεὸν καὶ ὄχυρόν οἰκοδόμημα τοῦ ἐντὸς τῆς θαλάσσης τεύχους κατηδαφίσθη, τὰ δὲ θεμέλια αὐτοῦ φαίνονται εἰσέτι εἰς τὸν πυθμὲνα τῆς θαλάσσης.

Ὡς ἐκ τούτου δὲ καὶ οἱ θαλασσοπόροι τῆς Μαύρης Θαλάσσης ἀνοίγονται πρὸς τὸ πέλαγος διερχόμενοι ἐντεῦθεν (ἀπομακρυνόμενοι ἀπὸ τῆς ἀκτῆς) διὰ τὸν φόβον τοῦ ὑποβρυχίου ὄχυροῦ κρηπιδώματος.

Καὶ τοῦτο εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ θαυμάσια ἀποτελέσματα τῆς ἰσχυρᾶς θελήσεως καὶ ἐπιμόνου ἐργασίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους!

Θεασάμενοι τὰ φαινόμενα ταῦτα ἐπὶ τῆς δασώδους ὄρεοσειρᾶς τοῦ Τσεγκέ, κατέβημεν ἐκεῖθεν καὶ ἐφθάσαμεν εἰς τὸ χωρίον Τσεγκέ, ὅπερ εἶναι βουλγαρικὸν μὲ ἑκατὸν ψιφθοσκεπεῖς οἰκίας.

Οἱ κάτοικοι αὐτοῦ εἶναι ἀνεξάρτητοι καὶ ἀσύδοτοι, ἐντεταλμένοι μόνον νὰ ἐκτελῶσι τυμπανοκρουσίας τοῦ μεθορίου φρουρίου (Δερμπένδ) ἐντὸς τῆς ὄρεοσειρᾶς καὶ νὰ ἀσχολῶνται μὲ τὴν προφύλαξιν καὶ τὴν ἀμυναν τοῦ τόπου.

Ὁ ἐκ τῆς πόλεως Πραβατῆ καταγόμενος Χατζῆ Ἀχμέτ ἐκ θρησκευτικῆς πρὸς τὸν Θεὸν εὐλαβείας κινούμενος ἔκτισεν ἕνα μέγαν ξενῶνα εἰς τὸ χωρίον τοῦτο.

Διελθόντες ἐντεῦθεν μετὰ πορείαν δύο ὥρῶν ἐφθάσαμεν εἰς τὴν κομόπολιν Γιενί - Κιόι (Νεοχωρι), ἣτις, κειμένη ἐν τῷ μέσῳ ἐκτεταμένων καὶ εὐφορωτάτων χωρίων παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ Καμισῆ (μάστιξ) ἔχει ἑξακοσίας ἐν μέρει κεραμοσκεπεῖς καὶ ἐν μέρει σφουνοσκεπεῖς οἰκίας μὲ Τούρκους καὶ Βουλάρους κατοίκους.

Ἐχει ἐν δζαμίον μὲ μιναρέν, κεραμοσκεπές ἐν χάνιον, εἴκοσι καταστήματα, ἀπαξ δὲ τῆς ἑβδομάδος ἀνέρχεται ἐνταῦθα μεγάλη ἐμπορογορά.

Ὅτε εὐρισκόμεθα ἐνταῦθα, ἐκ Κων. πόλεως ἔφθασε ταχυδρομὸς, ὅστις ἔφερε Σουλτανικὸν διάταγμα πρὸς τὸν Μελέκ Ἀχμέτ Πασάν τοιοῦτου περιεχομένου: «Ἀναμφιβόλως μετέβηθι πρὸς προφύλαξιν τοῦ φρουρίου: Ὁζοῦ (Ὁκσάκωφ)

Ἐλάβομεν, συγχρόνως, καὶ τὴν πληροφορίαν, ὅτι εἰς τὸν Τσελεπῆν, τοποτηρητὴν ἀρχηγοῦ τοῦ τάγματος τῶν Γιενιτσάρων ἐδόθη ἐπίσης αὐτοκρατορικὴ δωρεὰ μιᾶς νομαρχίας.

Ὅτε δ' οὗτος μετέβαινεν (ἐσπευμένως) ἐπὶ ἵππων, ἔλαυνόντων ἀπὸ ὀντήρος εἰς τὸν τόπον τοῦ διορισμοῦ του, ἀπέδρασεν.

Ὁ δὲ Δεφτερδάρ-Ζαδὲ Μεχμέτ Πασάς, μεταβαίνων εἰς τὴν Μόρα (Πελοπόννησον), ὅπου εἶχε διορισθῆ ἐπίσης νομαρχης, εἶχε λάβει (κρυφίαν) διαταγὴν νὰ ἐνεργήσῃ τὸν φόνον τοῦ τοπορητοῦ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Γιενιτσάρων, συνέλαβεν αὐτόν, καταφθάσας αὐτὸν πλησίον τῆς πόλεως Γκιουμιουλδζίνας εἰς τὴν Ροῦμελην καὶ τὸν ὑπέβαλλεν εἰς μαρτυρικὸν θάνατον διὰ χειρὸς τοῦ Ἀχμέτ Τσελεπῆ - Οὐστὰ-Ζαδὲ ἐξ Ἀνατολῶν-Χισά, καὶ τὸ μὲν πτώμα αὐτοῦ ἔθαψεν εἰς τὸ νεκροταφεῖον τῆς Γκιουμιουλδζίνας, τὴν δὲ κεφαλὴν αὐτοῦ ἔστειλεν εἰς τὴν Πόλιν τοῦ ὑψηλοῦ Κράτους.

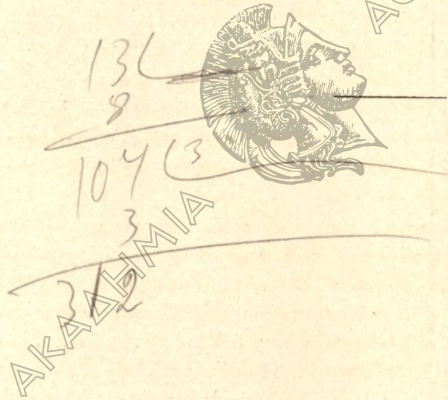
Ταῦτα μαθὼν ὁ Αὐθέντης μας Μελέκ Ἀχμέτ Πασάς ἔκλαυσεν ἐπὶ πολὺν καιρὸν.

Ἐκκινήσαντες ἐκ τοῦ Γιενί-Κιόι καὶ πορευθέντες πάλιν διὰ μέσου

τοῦ Τσεγκελιστάν (ὄρεοσειρᾶς Τσεγκέ;) διήλθομεν τὸν ποταμὸν Καμτσῆ ἐπὶ μεγάλης ξυλίνης γεφύρας. Ὁ ποταμὸς οὗτος πηγάζων ἐκ τῶν ὄρέων Καζάν καὶ εὐρυνόμενος κατὰ τὸν ῥοὺν αὐτοῦ διὰ τῶν ὄρεοσειρῶν τῆς Σίπκας καὶ τῶν ὄρέων τοῦ Κῆρ-ὀβᾶ (χέρσος ὑπόλευκος πεδιάς), ὀπισθεν τοῦ Κηζανλήκ (τόπος ἐνόπλων παλληκαριῶν) διέρχεται διὰ τοῦ τόπου τούτου καὶ φθάνει εἰς τὸ Κιοπροουῶ. Ἐκτὸς τῆς μεγάλης ξυλίνης γεφύρας οὐδὲν ἕτερον μέρος (ἀκινδύνου) διόδου ἐπιτρέπων ὁ ποταμὸς οὗτος ἐκβάλλει εἰς τὴν (Μαύρην) Θάλασσαν μεταξὺ τοῦ φρουρίου τῆς Βάρνης καὶ τοῦ (ὡς ἄνω μνημονευθέντος) Γαλατᾶ-Μπουρνου, ἔχει δὲ ὕδωρ πολὺ γλυκύ.

Κατὰ τὸν χειμῶνα τὰ πλοῖα τῆς Μαύρης Θαλάσσης διαχειμᾶζουσιν ἐν αὐτῷ.

Διελθόντες τὸν ποταμὸν τούτον παρὰ τὰ Γιενί-Κιόϊ καὶ πολλὰ πλοῖα καὶ ἀγκμάζοντα χωρία, ἐφθάσαμεν εἰς τὸ φρούριον Πραβατῆ (Προβάτια).

31014